

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/166001,Kieleckie-obchody-40-rocznicy-powstania-Solidarnosci-Walczacej.html>
17.04.2024, 18:02

Kieleckie obchody 40. rocznicy powstania Solidarności Walczącej

W pierwszym dniu uroczystości w bazylice katedralnej w Kielcach odprawiona została msza święta. Złożono wieńce i kwiaty pod tablicą upamiętniającą Stanisława Raka, ofiarę stanu wojennego oraz przed pomnikiem bł. ks. Jerzego Popiełuszki. 14 czerwca w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach odbył się drugi dzień obchodów 40. rocznicy powstania Solidarności Walczącej. Zgromadzeni w gmachu instytucji uczestniczyli w debacie i koncercie.

13 czerwca 2022 r. biskup pomocniczy diecezji kieleckiej Marian Florczyk przewodniczył nabożeństwu w bazylice katedralnej. W homilii przytoczył słowa św. Jana Pawła II: „Powiedziałem: solidarność musi iść przed walką. Dopowiem: solidarność również wyzwala walkę. Ale nie jest to nigdy walka przeciw drugiemu [...]”.

Po mszy głos zabrała dr Marzena Grosicka, kierownik Referatu Badań Historycznych w Delegaturze IPN w Kielcach. Wskazała, że działalność Solidarności Walczącej w świadomości społecznej zajmuje mało istotne miejsce.

- Historia tej antykomunistycznej organizacji nie jest szerzej znana. W 40. rocznicę jej powstania warto więc zastanowić się, jakie było znaczenie Solidarności Walczącej, jakie wartości wniosła ona do nurtu opozycji lat 80. Solidarność Walcząca w pewien sposób wyprzedzała swoje czasy. Radykalny antykomunizm zjednywał sympatyków w pierwszym okresie funkcjonowania, w pierwszych kilku latach istnienia. Natomiast u progu przełomu ustrojowego ten radykalny charakter organizacji stał się zbyt jaskrawy - mówiła dr Gosicka.

Na koniec uroczystości zebrani złożyli wieńce i kwiaty przed tablicą upamiętniającą Stanisława Raka, ofiarę stanu wojennego z Kielc oraz przed pomnikiem bł. ks. Jerzego Popiełuszki.

Drugi dzień obchodów rozpoczęła debata w sali kominkowej WDK w Kielcach. Dotyczyła ona ogólnopolskich oraz regionalnych struktur Solidarności Walczącej, założeń czy programu.

- O Solidarności Walczącej jeszcze bardzo dużo nie wiemy, więc to spotkanie na pewno będzie przyczynkiem do pozyskania nowych informacji. Sam fakt zorganizowania tej debaty sprawił, że wiele osób zaczęło dzwonić do Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach, by podzielić się swoimi historiami i zadeklarować chęć przekazania nam dokumentów. To bardzo ważne, bo dla historyków to źródło informacji do badań - mówiła dr Dorota Koczwańska-Kalita, naczelniczka Delegatury IPN w Kielcach.

Wiedzę podzielili się historycy oraz działacze: Mirosław Gębski, starosta kielecki, działacz SW, dr Łukasz Kamiński, historyk z Uniwersytetu Wrocławskiego oraz dr Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki, z Delegatury IPN w Kielcach - historyk i działacz opozycji. Zebrani w sali kominkowej również mogli podzielić się swoimi spostrzeżeniami i zadawać pytania. Spotkanie poprowadziła dr Marzena Grosicka, kierownik Referatu Badań Historycznych w Delegaturze IPN w Kielcach.

Po debacie zaprezentowane zostały pamiątki związane z organizacją, które przekazano w ostatnim czasie do archiwum Delegatury IPN w Kielcach. M.in. starosta kielecki Mirosław

Gębski przekazał oryginalny transparent z napisem „Solidarność”, z którym występowano na wiecach i manifestacjach w latach 80. ubiegłego wieku.

Po zakończeniu spotkania w sali kominkowej zebrani mogli zapoznać się z wystawą Instytutu Pamięci Narodowej pt. „Solidarność Walcząca”, która dostępna jest w holu Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach. Drugi dzień obchodów zakończył koncert w sali widowiskowej WDK pod hasłem „Bardowie Niepodległości”. Wystąpili Paweł Piekarczyk i Leszek Czajkowski, twórcy poezji śpiewanej.

Organizatorzy obchodów: Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach oraz Starostwo Powiatowe w Kielcach.

Solidarność Walcząca

Założona w czerwcu 1982 r. Solidarność Walcząca należała do najważniejszych ugrupowań antykomunistycznych opozycji lat osiemdziesiątych. Wyróżniał ją radykalny antykomunizm i jednoznaczne dążenie do obalenia systemu totalitarnego. Nawiązywała do tradycji Armii Krajowej, miała podobną przysięgę, własny sztandar i podziemną pocztę. Logo przedstawiające litery SW ułożone w znak kotwicy miało symbolizować nadzieję i wierność tradycji Polski Walczącej. Członkowie Solidarności Walczącej prowadzili szeroko zakrojoną działalność wydawniczą, organizowali dziesiątki wieców, demonstracji i innych akcji protestacyjnych. Walcząc z propagandą komunistyczną głosili idee wolności i starali się przywracać prawdę historyczną. Organizacja skupiała według różnych źródeł od kilkuset do około 2 tys. zaprzysiężonych członków oraz drugie tyle współpracowników niezaprzysiężonych.

